349

1t/m 20.

Verslag van het Beheer en den Staat van het eiland Aruba over het jaar 1890.

A Bevolking

De bevolking van Aruba bedroeg op Ultimo December 1890, volgens de opgaven van de Wyk en districtmeesters 7743 zielen en verdeeld als volgt: (Bylage N° 1)

Geboren op het eiland			Elders in de West Indiën			In Nederland			In Andere Oorden			Generaal Totaal		
Mannelyk	Vrouwelyk	Totaal	Mannelyk	Vrouwelyk	Totaal	Mannelyk	Vrouwelyk	Totaal	Mannelyk	Vrouwelyk	Totaal	Mannelyk	Vrouwelyk	Totaal
3583	3975	7558	64	36	100	7	3	10	48	27	75	3702	4041	7743

In het jaar 1890 zyn voltrokken 114 Huwelyken
waarby zyn geëcht 317 Kinderen

Geboren van het mannelyk geslacht	123	kinderen
Idm van het vrouwelyk geslacht	136	"
Totaal	259	"

Waarvan in echt	173	kinderen
en buitenecht	86	"
Alzoo meer in echt dan buitenecht	87	"

Overleden van het mannelyk geslacht	41	personen
Idm van het vrouwelyk geslacht	35	"
Totaal	76	"

De bevolking is verdeeld naar de verschillende gezindten, als volgt:

Nederlandsch Hervormden	443	zielen
Roomsch Katholieken	7299	"
Israëliten	1	"
Totaal	7743	"

De ondergeteekende acht het dienstig hierby met groote voldoening aan te wyzen op de verhouding tusschen geborenen in echt en buitenecht in 1890, zynde van de 259 geborenen 173 in echt en maar slechts 86 buiten echt, terwyl in 1888 van de 248 geborenen waren 94 in echt en 154 buitenecht, in 1889 van de 194 geborenen 81 in echt en 113

1

buitenrecht.
In den loop van 1890 werden als ingezetenen vyf personen meer in het Register van Vestiging en hernieuwde vestiging geschreven.
In het afgeloopen jaar 1890 zyn ongeveer 150 personen van het eiland naar Venezuela vertrokken om aldaar te gaan werken.
Eenigen der oude en gebrekkige gemancipeerden ontvangen wekelyksche bedeelingen naar gelang der daarvoor toegestane middelen.

B Gewestelyk Bestuur

Gedurende het jaar 1890 hebben hieromtrent geene veranderingen plaats gehad.
Het bericht van het overlyden van Onzen Geliefden Vorst Koning Willem III heeft diepe rouw op dit eiland verspreid

---

C Gewapende Macht

De Schuttery is steeds rustend, verder is hieromtrent niets te vermelden.
In de sterkte der Politie-macht is geene verandering gekomen

D Rechtswezen

By het Kantongerecht werden gedurende 1890. blykens hierby overgelegden Staat (Bylage N°2) behandeld.

1. Strafzaken

a Ter zake van het toebrengen van slagen en kwetsuren	9
b. Ter zake van het kappen van hout op Gouvernements-gronden	1
c. Ter zake van Hoon	1

2 Burgerlyke Zaken

a Ter zake van schuldvorderingen	12
b. Behandelde rekwesten	3
c Geregtelyk verkoop van onroerende goederen	1
d. Voorzieningen in voogdyen en toeziende voogdyen	7
e Rechterlyke verrichtingen van den Kantonrechter	6
f Verrichtingen van den Kantonrechter op last van den Rechter van Instructie of van het Hof van Justitie	1

De Heer J C B Forbes, Griffier by het Kantongerecht ~~alhier~~ op dit eiland kwam alhier in Juli jl. van zyn buitenlandsch verlof terug en werd in September daaropvolgende te Curaçao overgeplaatst en in diens plaats werd benoemd de Heer J H Lampe, Klerk te Curaçao. Door

deze

Raming der Middelen en Inkomsten van het eiland Aruba, dienstjaar 1892.

	A Belastingen	
a	Grondbelasting	ƒ 2600.–
b	Invoerrechten	5000.–
c	Uitvoerrecht op stapelproducten (met inbegrip van phosph. kalk)	12000.–
d	Anker- en tonnengeld	4000.–
e	Zegelrecht	600.–
f	Belasting op publieke verkopingen	50.–
g	Licht en bakengeld	600.–
h	Patent op de uitoefening van het bedryf van tapper of slyter en aanhouden van koffiehuizen, logementen en sociëteiten	memorie
i	Accynsrecht op sterke dranken	7500.–
k	Recht van Successie en van overgang	50.–
l	Contributie tot instandhouding der schuttery	100.–
m	2% van den koopschat by overdracht van onroerende goederen en Vaartuigen	50.–
n	2% van de waarde by overdracht van gedonateerde onroerende goederen en Vaartuigen	memorie
o	Belasting op loteryen	memorie
	B Inkomsten van Onderscheiden Aard	
a	Leges	150.–
b	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen	2000.–
c	Opbrengst wegens den verkoop van domaniale gronden	150.–
d	Vergunning om goud te delven	2500.–
e	Boeten	25.–
f	Emolumenten ter Griffie van het Kantongerecht te verantwoorden aan de Koloniale kas.	25.–
g	Inhouding van de jaarwedde van den Gezaghebber, wegens het gebruik van een landsgebouw als woning	400.–
h	Bergloon van petroleum en andere licht ontvlambare oliën	memorie
i	Vergunning tot het ontginnen van phosphorzure Kalk	300,000.–
k	Huur van gouvernements gronden	1.500.–
l	Alle andere ontvangsten	50.–
	Totaal	ƒ339.350.–

Aruba den 14 Februari 1891
De Gezaghebber
Thielen

Raming der Uitgaven van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1892.

Afdeeling I
Gewestelijk Bestuur

1 –	Traktement en toelagen van den Gezaghebber en verdere Ambtenaren:			
a	Traktement van den Gezaghebber		f 4000.–	
b	Toelagen voor bureelbehoeften:			
	1 Gezaghebber	f 350.–		
	4 districtmeesters en 1 wijk en vooi-meester	,, 50.–	,, 400.–	f 4400.–
2 –	Bindloon en verschillende benoodigdheden		(1)	,, 100.–
3 –	Overtochtgelden van Ambtenaren, geëmployeerden en gepensioneerden met hunne gezinnen en vracht van goederen			,, 1000.–
4 –	Toelage en bureelbehoeften van den Adjunct ijker			,, 125.–
	Totaal der 1e Afdeeling			f 5.625.–

Afdeeling II
Justitie & Politie

5 –	Kosten van het Kantongerecht:			
a	Traktement van den Griffier bij het Kantongerecht, Secretaris van den Raad van Politie, tevens belast met de functiën van Notaris en van Hypotheekbewaarder		f 1200.–	
b	Toelagen:			
	Aan den Kantonrechter	f 300.–		
	Aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie (2)	,, 600.–		
	Aan den Griffier tevens belast met de functiën van hypotheekbewaarder voor bureelbehoeften	,, 100.–		
	Aan den Deurwaarder	,, 200.–	,, 1200.–	
				,, 2400.–
	Transporteeren			f 2400.–

	per transport			f 2400.–
6 –	Traktementen en toelagen van de Marechaussées en de Veldwachters:			
a	Traktementen:			
	1 Marechaussée 1e klasse	f 660.–		
	2 id 2 id à f 600 (3)	1200.–	f 1860.–	
b	Toelagen:			
	Aan 6 Veldwachters à f 360.– (4)	,, 2160.–		,, 4020.–
7 –	Kleeding van de Marechaussées en de Veldwachters			,, 225.–
8 –	Verschillende benoodigdheden voor de politie en justitie:			
a	Licht en verdere benoodigdheden	f 150.–		
b	Drinkwater, brandhout voor de Marechaussées en schoonhouden der politiewachthuizen	,, 150.–		
c	Voeding der gevangenen en verdere justitiekosten	,, 250.–		,, 550.–
	Totaal der II Afdeeling			f 7.195

Afdeeling III
Geldelijk beheer

9 –	Traktement van 1 Klerk belast met de in- en uitklaring van schepen			(5) f 600.–
10 –	Toezicht op de invordering van het in- en uitvoerrecht:			
a	Traktementen: 2 Ambtenaren der Recherche à f 800.	f 1600.–		
	Voor geëmployeerden bij de Recherche	,, 50.–	f 1650.–	
b	Toelaag 1 Ambtenaar belast met toezicht op den in- en uitvoer aan de baai St Nicolaas		,, 150.–	,, 1800.–
11 –	Verschillende Uitgaven:			
a	Schoonhouden der bureaux en verdere benoodigdheden		f 50.–	
b	Rondbrengen der belastingrekeningen		,, 50.–	,, 100.–
	Totaal der III Afdeeling			f 2.500.–

Afdeeling IV

Eeredienst & Onderwys

12 –		Traktement van een leraar by de Hervormde gemeente		f 2400.–
13 –		Traktementen van de Roomsch Katholieke geestelyken:		
		2 geestelyken v/d 2de rang à f 1200.–		„ 2400.–
14 –		Traktement van den landsschoolonderwyzer		„ 1200.–
15 –		Toelagen voor de kweekelingen en andere kosten van het onderwys:		
	a	2 Kweekelingen, 1 à f 600.–, en 1 à f 300.–	f 900.–	
	b	Schoolbehoeften	„ 200.–	
	x c	Water voor de landsschool à f 3.– 's maands	„ 36.–	
	d	Schoonhouden der school	„ 30.–	
	e	Subsidie aan byzondere scholen	„ 1200.–	„ 2.366.–
		Totaal der IV Afdeeling		f 8366.–

Afdeeling V

Plaatselyke Kosten

16 –		Schuttery:		
		Kleeding van onvermogende schutters		memorie
17 –		Kust en straatsverlichting		
	a	Verlichting en onderhoud van een Vuurtoren	f 100.–	
	b	Idem der straten	(6) „ 400.–	„ 500.–
18 –		Traktement of toelage aan den Gouvernements Geneeskundige en fourage gelden		„ 2400.–
19 –		Geneeskundige behoeften		„ 200.–
20 –		Verpleging van hulpbehoevende opgemaakten		„ 200.–
21		[illegible] op Kommandeursbaai	(7)	„ 300.–
22 –		Quarantainedienst:		
	a	toelaag aan den Quarantaineloods voor het tegemoetroeien van ter reede aankomende vaartuigen	f 300.–	
	b	Onderhoud van de quarantaine boot	(8) 36.–	„ 336.–
23 –		Verschillende Uitgaven		
	a	Volksfeest op den Verjaardag van H.M. de Koningin	f 50.–	
	b	drukloon van stukken	(9) „ 75	
		Transporteeren	f 125.–	f 3.936

		per transport	f 125.–	f 3936.–
	c	Vervoer van personen en goederen naar Curaçao en omgekeerd	„ 200.–	
	d	Onderhoud en reparatien van Wapenen en ledergoed van de schuttery, benevens bureelbehoeften van den Administrateur van Wapening en Kleeding	(10) ~~(9)~~ „ 25.–	„ 350
		Totaal der V Afdeeling		f 4.286.–

Afdeeling VI

Landsgebouwen, Eigendommen en Publieke Werken

24 –		Onderhoud en herstelling der landsgebouwen en eigendommen, alsmede aankoop en onderhoud van benoodigdheden voor de landsgebouwen		f 600.–
25 –		Gewoon onderhoud der wegen en straten in de stad en buitendistricten en van den Gouvernementssteiger.		„ 1000.–
26		Nieuwe Werken:		
	a	Aankoop, plaatsing en onderhoud van 30 lantaarnpalen en -armen met lantaarns	f 600.– (11)	
	b	Aankoop van een quarantaine boot	„ 124.– (12)	
	c	Verhooging en verlenging van den Steiger	„ 3000.– (13)	3.724.–
		Totaal der VI Afdeeling		f 5.324.–

Afdeeling VII

Pensioenen, Wachtgelden, Onderstanden en andere uitgaven van Algemeenen Aard.

27 –		Pensioenen van burgerlyke landsdienaren:		
		Jan G. Croes	f 212.50	
		Will. B. Craeyenhorst	„ 1700.–	
		J. van Gelder	„ 256.50	
		E. L. Zeppenfeldt	„ 1140.–	
		D. A. D. Schotborgh	„ 346.50	
		Transporteeren	f 3.655.50	f –.–

4

	per transport	f 3.655.50	f —.—
	J A van Koolwyk	„ 360.—	
	D Gaerste Wz	„ 2333.33	
	J H G Emau	„ 400.—	
	L Rosenberg (14)	„ 275.—	f 7.023.83
28	– Pensioenen van Weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlyke landsdienaren		
	Wed^e R van Dragt	f 86.40	
	„ W. Brokke	„ 118.75	
	„ J A de Veer	„ 325.—	
	„ C. J Verhoeks	„ 150.—	
	„ J van der Sluis	„ 150.—	
	„ P H Weeske	„ 350.—	
	„ G Verhoeks	„ 150.—	
	„ H C A v. Kuipers	„ 450.—	
	„ C. C Fitzsimon	„ 500.—	„ 2.280.15
29	– Wachtgeld van den gewezen Ontvanger P J C Lampe		„ 866.67
	Totaal der VII Afdeeling		f 10.170.65

Recapitulatie

I Gewestelyk Bestuur	f 5625.—
II Justitie & Politie	„ 7195.—
III Geldelyk Beheer	„ 2500.—
IV Eeredienst & Onderwys	„ 9366.—
V Plaatselyke Kosten	„ 4886.—
VI Landsgebouwen, Eigendommen & Publieke Werken	„ 5324.—
VII Pensioenen, Wachtgelden, Onderstanden en andere Uitgaven van algemeenen aard	„ 10170.65
Totaal Generaal	f 43466.65

Aruba den 14 Februari 1891.
De Gezaghebber
Thielen

Toelichtingen:

Gewestelyk Bestuur (1)

Art 2. De verhooging van f 75.– op dit artikel geschiedt, omdat de meeste registers van den Burgerlyken Stand in een slechten toestand verkeeren en alzoo op nieuw moeten worden ingebonden

Justitie & Politie (2)(3)(4)

Art 5^b. Aangezien de werkkring van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie hem de uitoefening van andere bezigheden belet, wordt het billyk geacht zyne toelage met f 200.– te vermeerderen en alzoo te stellen op f 600.–

Art 6^a+b. In het belang van den dienst alhier wordt voorgesteld de politiemacht met 2 marechaussees der 2de klasse te verminderen en met 2 veldwachters te vermeerderen.

Voor het requireeren en van menschen enz. moet men alhier gewoonlyk inlandsche politie gebruiken, omdat de burgers in de buitendistricten zeer verspreid en niet bekend voor buitenlandsche politie zyn.

Geldelyk Beheer (5)

Art 9. Wegens de menigvuldige werkzaamheden op het Ontvangerskantoor en met het oog op de oprichting van een hulppostkantoor alhier, wordt de benoeming van één klerk zeer noodzakelyk geacht. Vroeger waren 2 Ambtenaren van Recherche in het Stadsdistrict, waarvan één werkzaam was op het Ontvangerskantoor en sedert de overplaatsing van dien Ambtenaar in 1884 wordt één klerk uit eigen beurs van den Gezaghebber bekostigd, terwyl met den dag de werkzaamheden belangryk toenemen. De inkomsten geven daarvan voldoende bewys. Met deze benoeming vervalt het daggeld van 2 personen à 75^ct. ieder op Plaatselyke Kosten ten bedrage van f 548.25^ct.–

5

Toelichtingen

Plaatselyke Kosten (6, 7, 8, 9 en 10)

art 17b De post "verlichting van den "Gouvernementssteiger" vervalt en komt in de plaats "verlichting van straten", waarmede aan eene groote behoefte wordt voldaan.

Art 21. ~~Deze post wordt noodzakelyk geacht om een vertrouwbaar~~ ~~In stede van het daggeld van 2 personen à 75 c wordt een persoon aan de [illegible] te plaatsen als opziener of wachter op Kommandeursbaai benoemd, terwyl [illegible] hun den [illegible]handel aldaar tegen te gaan, het houden van toezigt op de Gouvernements eigendommen enz. Deze wachter kan toezigt houden tot op Spaansche[illegible]~~ door den Klerk ten Ontvangerskantore kan geschieden ~~[illegible]~~.

22b In verband met artikel 26b wordt de som van f 36.- uitgetrokken, ten einde een persoon te vergoeden voor het schoonhouden der boot.

23b vermeerderd met f 25.- en art 23a verminderd met f 25.- naar de behoeften.

Landsgebouwen enz (11, 12 en 13)

art 26a Reeds toegelicht op art 17b van Plaatselyke Kosten

art 26b Met het aankoopen van eene quarantaine boot wordt in eene groote behoefte voorzien. Als quarantaine boot gebruikt de loods visschersbooten en het gebeurde soms dat hy geen kon krygen daar de uitwaren aan het visschen.
Deze boot wordt ook noodzakelyk voor de Recherche dienst geacht.

art 26c De verlenging van den steiger wordt noodzakelyk geacht, aangezien het uiterste punt by gewoon waterstand niet eens één meter diep is

---

Pensioenen enz

art 27. Vermeerderd met het pensioen van L Rosenberg.

Aruba den 14 Februari 1891
De Gezaghebber
Thielen.

Generale Bevolkingsstaat

van Aruba over het jaar 1890

Eiland Aruba — Generale Staat van Bevolking — Anno 1890

Onderdeeling	Ingezetenen van Aruba																				Generaal Totaal
	Geboren in de Kolonie					Geboren in de overige W.I.					Geboren in de Nederlanden					Geboren in andere oorden					
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	
Dorp Oranjestad	250	310	412	327	1299	42	17	20	15	94	4	3	"	"	7	21	18	7	6	52	1452
Eerste district	371	433	534	531	1869	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	3	3	"	10	1879
Tweede — id —	305	490	335	410	1540	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5	"	"	"	5	1545
Derde — id —	460	500	385	400	1745	"	"	"	"	"	2	"	"	"	2	"	"	"	"	"	1747
Vierde — id —	295	321	236	253	1105	2	4	"	"	6	1	"	"	"	1	8	"	"	"	8	1120
Totaal	1,681	2,054	1,902	1,921	7,558	44	21	20	15	100	7	3	"	"	10	38	21	10	6	75	7,743

Getal Huizen & Tuinen	Huizen	Tuinen
Dorp Oranjestad	256	–
Eerste district	319	382
Tweede — id —	175	194
Derde — id —	172	196
Vierde — id —	113	279
Totaal	1,035	1,051

Godsdienst	
Protestanten	443
R/ Katholieken	7299
Israëlieten	1.
Totaal	7,743

Gehuurden	
Mannen	1890
Vrouwen	1860
Totaal	3756

Generale Bevolking	
Mannen	1,770
Vrouwen	2,099
Jongens	1,932
Meisjes	1942
Totaal	7,743

Vee van allerlei aard	
Paarden	96
Muilezels	3
Ezels	1,820
Runderen	1921
Schapen	29,500
Geiten	28,715
Varkens	1,555

Geboren gedurende 1890		
Van het mannelijk geslacht	123	
— id — vrouwelijk — id —	136	259
Waarvan in echt	173	
En buiten echt	86	259
Overleden gedurende 1890		
Van het mannelijk geslacht	41	
— id — vrouwelijk — id —	35	76

Aldus opgemaakt volgens opgave
van den wijkmeester en de districtmeesters op
Aruba den 18^n Januari 1891.–
De Gezaghebber Ambtenaar v/d Burgerlijken Stand.
Thielen.

Gedurende het jaar 1890	
Werden gesloten	
Huwelijken	114
Waarbij zijn gewettigd	
Kinderen	317

deze benoeming moest de Heer P J C Lampe, Ambtenaar van het Openbaar Ministerie, wegens verwantschap zyne betrekking nederleggen en werd in diens plaats benoemd de Heer Joran Chabaya Croes.

De hierby gevoegde Staat (Bylage 3) wyst aan het getal gevangenen gedurende het jaar.

E Eeredienst

1. Hervormde Gemeente (Bylage 4)

By Gouvernements Beschikking van den 30 Juni 1890 No. 448 is aan den Heer J E van Duynevelt, Hulpprediker by de Hervormde Protestantsche Gemeente op dit eiland, tot herstel van gezondheid een buitenlandsch verlof naar Nederland voor den tyd van zes maanden verleend.

In 1890 zyn gedoopt	11 kinderen
aangenomen	7 lidmaten
Het getal Catechisanten bedroeg	54.
Huwelyk werd ingezegend	1.

2 Roomsch Katholieke gemeente

Geene Verslagen worden van deze gemeente ingediend, zoodat hieromtrent niets kan vermeld worden.

F Instellingen van Liefdadigheid

1 Armenkas (Bylage No. 5)

De verantwoordingstaat toont aan over het jaar 1890:

aan Ontvangsten		f 644.43
" Uitgaven		" 583.75
Alzoo in Kas aanwezig op Ultimo December 1890		f 60.68
Behalve dit saldo bezit deze Kas een kapitaaltje op de Spaar- en Beleenbank op Curaçao belegd, groot f 200.-		
Aan te goed zynde interest	" 70.85	" 270.85
te zamen		f 331.53

Even als in de vorige jaren zyn uit deze Kas aan de meest behoeftigen onder de bevolking onderstand verleend en doodkisten verschaft

Het door H.M. de Koningin Emma in 1889 aan de Armen van Aruba geschonken bedrag van f 200.- is nog onder berusting van den Gezaghebber.

2 Begrafenis Societeiten

Twee dezer Societeiten bestaan hier, namelyk:

de Weldadigheid voor leden van alle gezindten en

de Roomsch Katholieke begrafenisbroederschap, uitsluitend

7

stend voor Roomsch Katholieken
Beiden stichten veel nut.

G Geneeskundige dienst

Sedert Juli is het eiland zonder een geneeskundige.
Met uitzondering van eenige gevallen van koorts en zware verkoudheden, kan over het algemeen gezegd worden, dat de gezondheidstoestand gedurende het grootste gedeelte van het jaar niet ongunstig was.

H Onderwys

De scholen in de Stadswyk zyn een paar keeren en die in de buitendistricten eens in het jaar door de SchoolCommissie bezocht.
De zesmaandelyksche verslagen van het Hoofd der Openbare School geven aan eene vermindering van het getal leerlingen op deze School.
Het veel schoolverzuim der kinderen is steeds te betreuren, hetgeen zeer nadeelig werkt op het onderwys dezer leerlingen.
De vier gesubsidieerde byzondere scholen onder de leiding der Roomsch Katholieke Geestelyken alhier zyn ook dat jaar even als de vorige jaren voortgegaan met het geven van Onderwys aan jeugdige kinderen.
Ook de byzondere school van den Heer J J Beaujon is gedurende het jaar voortgezet.
Het onderwys op de landsschool verdient allen lof van de School Commissie en ook ten aanzien van het onderwys op de byzondere scholen betuigt de Commissie hare tevredenheid, waarmede de ondergeteekende ook in het byzonder instemt.

J Landsgebouwen en Eigendommen

In het jaar 1890 zyn wederom eenige herstellingen en verbeteringen in eenige gedeelten der landsgebouwen tot stand gebracht, doch uithoofde van de geringheid der daarvoor toegestane som kan niets degelyks tot stand gebracht worden. Het dak van de gezaghebberswoning en de Oostvleugel vereischen groote reparatien om het huis bewoonbaar te maken.
Een geschikt gebouw voor Raadzaal en kantoren is sedert lang eene behoefte geworden.
De Gouvernementssteiger vereischt verlenging of uitdieping. Aan het uiterste punt is er by gewoon waterstand niet eens één meter diepte. Ook groeit er in het midden van de haven een zandbank, die hoogst nadeelig voor de scheepvaart zal worden.
De wegen in het dorp zyn in vry goeden staat. Die in de buitendistricten worden gewoonlyk ~~in~~ de regentyden slecht en kunnen moeielyk in goeden staat onderhouden worden met de middelen die toegestaan worden. × De dammen op Balashi en Poosgrandi moeten ~~worden~~ verbreed, ~~voor~~ voornamelyk voor ry- en voertuigen, en op verschillende plaatsen metselwerk aangelegd worden. × De weg leidende naar St Nicolaas in 1888 gemaakt ~~Wees~~ voor een ~~grootste~~ gedeelte in dit jaar op nieuw opgevuld.

K Geldelyk Beheer

Niettegenstaande den armoedigen toestand van het eiland en dat het uitvoerrecht in 1890 voor het grootste gedeelte tegen 2 3/4 % ~~werd~~ berekend, zyn de ontvangsten vry ruim boven de raming.
Nevensgaande Staat (Bylage C) geeft een algemeen overzicht der ontvangsten en uitgaven.

L Nyverheid

1 Landbouw

Omtrent landbouw valt in dit Verslag niets anders te zeggen dan het droevig bericht, dat de oogst voor meer dan de helft mislukt is door gebrek aan regen.
Het jaar 1891 opent met weinig vooruitzicht voor de aloë-industrie, welke niet bewerkt zal kunnen worden tengevolge van de geringe pryzen op de markten van Europa en Amerika; terwyl in het afgeloopen jaar werden uitgevoerd ongeveer 300.000 kilos aloë hars, waarvoor aan uitvoerrecht werd betaald ruim f1200.–

2 Veeteelt

Voor de Veestapel is het niet gunstig gesteld, ook ten gevolge van de schrale regens in 1890.
Volgens opgaven van de Districtmeesters bedraagt de Veestapel thans: 96 paarden, 3 muilezels, 1820 ezels, 192 Runderen, 29500 schapen, 28715 geiten en 1555 varkens.
De uitvoer van Vee in 1890 is geweest van:
4 paarden, 59 ezels, 9 schapen en 14 varkens
Voorts nog: 425 dozynen geitenvellen en 7 dozynen schapenvachten.

3 Uitgifte van gronden

In de Stadswyk zyn in eigendom afgestaan tot het opbouwen van steenenhuizen 2 stukken gronds metende te zamen 6,565 aren

tegen

tegen betaling van 10 centen per Centiare

In de buitendistricten zyn in huur tot wederopzeggens toe afgestaan 2 stukken gronds metende te zamen 2.01.52 hektaren, terwyl zyn ingediend 2 stukken, respectievelyk groot 3.83.50 en 1.73.75 hectaren.

Op Kommandeursbaai gelegen in het 4de district dezes eilands zyn kosteloos in eigendom afgestaan aan de Roomsch Katholieke Gemeente aldaar twee stukken gronds te zamen groot 1.10.29 hectaren tot het daarstellen van eene kerk met pastorie, kerkhof en schoolgebouw met een speelplaats voor de ~~kinderen~~ schoolkinderen.

4. Mynontginning

De Goudmyn Maatschappy werkt steeds met 6 mannen aan de goudmynen, waardoor een groot aantal arbeiders of mynwerkers, die niet geëmployeerd kunnen worden het eiland verlaten om in den vreemde te gaan werken.

De Aruba Phosphaat Maatschappy gaat krachtig vooruit.

Deze Maatschappy heeft by het graven van twee putten in den omtrek van Ceru Culebra ryke lagen phosphaat ontdekt van drie à vier meters dikte, die by ontginning meer dan 50 jaren lang het Gouvernement ruime inkomsten verzekeren.

De uitvoer van phosphorzure kalk is 8474,45 M³ meer geweest dan het vorige jaar.

De hierby gevoegde Staat (Bylaag 7) toont aan de schepen, die ladingen phosphorzure kalk hebben medegenomen met vermelding der grootte in kubieke meters en van de bedragen betaald aan uitvoerrecht en scheepsongelden.

5 Visschery

De visschery in 1890 is niet voordeelig geweest, zoodat verscheidene barkjes van vlag zyn veranderd om op Venezuela te gaan varen.

De uitvoer van gezouten visch is geweest 403 dozynen.

6. Zoutwinning

Eene lading zout van 2167 vaten werd verkocht en uitgevoerd.

7. Handel en Scheepvaart

De handel van Aruba bepaalt zich tot den invoer van artikelen uit Curaçao en New York, voor dadelyke behoefte benoodigd, en den invoer van eenige producten van Pto Cabello en Vela de Coro.

Beide deze invoeren waren meer dan in het vorig jaar.

De uitvoer is ook meer geweest dan het vorig jaar, echter de uitvoer van aloë hars levert voor 1891 geen verblydend vooruitzicht, zooals reeds hiervoren is vermeld.

De hierbygaande Staten (Bylagen 8 en 9) geven aan wat in 1890 alhier in- en uitgevoerd is, met vermelding der specifieke waarde der uitgevoerde goederen.

De Scheepvaart is aanzienlyker geweest tengevolge van den uitvoer van phosphorzure kalk.

Ingeklaard	zyn	335	vaartuigen metende	57.206.21 M³
Uitgeklaard	„	341	„ „	57.285.04 „

(Zie bylagen 10 en 11)

H. M. Stationschip te Curaçao heeft het eiland Aruba gedurende 1890 niet bezocht.

8. Scheepsbouw en Zeebrieven

In 1890 is te water gelaten een barkje metende 6,99 tonnen van 2.83 M³, voor dat vaartuig is een nieuwe zeebrief uitgereikt, terwyl een vervallen zeebrief vernieuwd is geworden. Twee zeebrieven werden ingediend.–

Aruba den 14 Februari 1891.

De Gezaghebber

Thielen.–

Generale Bevolkingsstaat van Aruba over het jaar 1890

9

Eiland Aruba — Generale Staat van Bevolking — Anno 1890

Omschryving	Ingezetenen van Aruba — Geboren in de Kolonie: Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboren in de overige N.O.: Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboren in de Nederlanden: Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboren in andere oorden: Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Generaal totaal
Dorp Oranjestad	250	310	412	327	1299	42	17	20	15	94	4	3	„	„	7	21	18	7	6	52	1452
Eerste district	371	433	534	531	1869	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4	3	3	„	10	1879
Tweede — id —	305	490	335	410	1540	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	5	„	„	„	5	1545
Derde — id —	460	500	385	400	1745	„	„	„	„	„	2	„	„	„	2	„	„	„	„	„	1747
Vierde — id —	295	321	236	253	1105	2	4	„	„	6	1	„	„	„	1	8	„	„	„	8	1120
Totaal	1,681	2,054	1,902	1,921	7,558	44	21	20	15	100	7	3	„	„	10	38	21	10	6	75	7,743

Getal Huizen & Tuinen	Huizen	Tuinen
Dorp Oranjestad	256	–
Eerste district	319	382
Tweede — id —	175	194
Derde — id —	172	196
Vierde — id —	113	279
Totaal	1035	1051

Godsdienst	
Protestanten	443 ~~[illegible]~~
R/ Katholieken	7299 ~~[illegible]~~
Israëlieten	1.
Totaal	7,743

Gehuwden	
Mannen	1890
Vrouwen	1860
Totaal	3,756.

Generale bevolking	
Mannen	1,770
Vrouwen	2,099
Jongens	1,932
Meisjes	1,942
Totaal	7,743

Vee van allerlei aard	
Paarden	96
Muilezels	3
Ezels	1,820
Runderen	192
Schapen	29,500
Varkens	1,555 ~~28,715~~
Geiten	~~1,555~~ 28,715

Geboren gedurende 1890		
Van het mannelyk geslacht	123	
— id — vrouwelyk — id —	136	259
Waarvan in echt	173	
En buiten echt	86	259
Overleden gedurende 1890		
Van het mannelyk geslacht	41	
— id — vrouwelyk — id —	35	76

Aldus opgemaakt volgens opgave
van den Bijlmeester en de districtmeesters op
Aruba den 18e Januari 1891.
De Gezaghebber Ambtenaar v/d Burgerlijken Stand
Thielen

Gedurende het jaar 1890	
Werden gesloten	
Huwelyken	114.
Waarby zyn gewettigd	
Kinderen	317.

20

Oranjestad — Staat van Bevolking — 1890

Omschrijving	Geb: in de Kolonie					Geb: in de ov. West Ind.					Gebor: in Nederland					Gebor: in andere oorden					Generaal Totaal
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	
Oranjestad	250	310	412	327	1299	42	17	20	15	94	4	3	—	—	7	21	18	7	6	52	1452

Getal Huizen	
Oranjestad	
Pannenhuizen	109
Strohuizen & hutten	147
Totaal	256

466
80
386

Godsdienst	
Protestanten	335
Roomsch Kathol:	1116
Israeliten	1
Totaal	1452

Gehuwden	
Mannen	184
Vrouwen	156
Totaal	340

Generale Bevolking	
Mannen	317
Vrouwen	348
Jongens	439
Meisjes	348
Totaal	1452

Aruba Ultimo December 1890
De Wijkmeester
J.W. Beaujon

19

Aruba — Staat van Bevolking — 1890

Omschrijving	Ingezetenen: Geboortig in de Kolonie — Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboortig in andere Westindië — Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboortig in Nederland — Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Geboortig in andere Oorden — Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Generale Totaal	Aanmerking
1ste District	371	433	534	531	1869	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	3	3	0	10	1879	

Getal Huizen & Tuinen	Huizen	Tuinen
	319	382

Godsdienst	
Protestanten	19
Roomsch Katholiek	1860
Israeliten	—
Totaal	1879

Gehuwden	
Mannen	269
Vrouwen	271
Totaal	540

Generale Bevolking	
Mannen	375
Vrouwen	436
Jongens	537
Meisjes	531
Totaal	1879

Vee van allerlei Aard: Paarden	Ezels	Muilezels	Hoornbeesten	Schapen	Geiten	Varkens
30	200	"	10	15000	8000	104

Aruba den 14 January 1891
De districtmeester van het 1ste District
B. G. Quant

18

verb. 12 Jan. 91

Aruba. Generale Staat der Bevolking. 1890.

Omschrijving	Ingezetenen																				Generaal Totaal
	Geboren in de Kolonie					Geb. in de overige W. I.					Geboren in de Nederlanden					Geboren in andere Oorden					
Tweede District.	mannen	vrouwen	jongens	meisjes	Totaal	mannen	vrouwen	jongens	meisjes	Totaal	mannen	vrouwen	jongens	meisjes	Totaal	mannen	vrouwen	jongens	meisjes	Totaal	
	305	490	335	410	1540.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5	"	"	"	5.	1545.

Getal huizen en tuinen	
Tweede District.	
Huizen	175
Tuinen	194

Godsdienst.	
Roomsch Kathol.	1545
Totaal	1545

Gehuwden	
Mannen	147.
Vrouwen	140
Totaal	287

Generale Bevolking	
Mannen	310
Vrouwen	490
Jongens	335
Meisjes	410
Totaal	1545.

Vee van allerlei aard.	
26	Paarden
300	Ezels
60	Runderen
2000	Schapen
2515	Geiten
301	Varkens

Aruba ultimo December 1890.

De districtm. van het 2de District.

Calister Jacobs

17

Aruba. — Staat der Bevolking — 1890

Aanschrijving 3de district	Ingezetenen																				Generaal totaal
	Geboren in de kolonie					Geboren in de overige N. Indien					Geboren in de Nederlanden					Geboren in andere oorden					
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	
	460.	500	385	400	1745	=	=	=	=	-	2.	=	=	=	2	-	=	-	-	-	1747

/1946.- 475 mann 530 vrouw 410 jongens 1415 531 meisjes 1946

Protest. 56.- R.K. 1890 /1946

Getal huizen & tuinen	Huizen	Tuinen
3 district	172.	196
Kunukus	10.-	=

Godsdienst.	
Protestanten	58
R. Katholieken	1689
Totaal.	1747

Gehuurden	
Mannen	200
Vrouwen	198
Totaal	398

Generale bevolking	
Mannen	462
Vrouwen	500
Jongens	385
Meisjes	400
Totaal.	1747

Vee van allerlei aard	
Paarden	8
Ezels	250
Runderen	12
Schapen	1500
Geiten	4500
Varkens	150

Aruba Ult. December 1890.-
De districtmeester v/h. 3de district
H. E. Maduro

16

Staat der Bevolking

Aruba — **Ingezetenen** — **1891**

Omschrijving	Geboren in de Kolonie					Geboren in de overige West-Indiën					Geboren in Nederland					Geboren in andere oorden					Generaal Totaal
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	
Vierde District	295	321	236	253	1105	2	4	–	–	6	1	–	–	–	1	8	–	–	–	8	1120

Getalen huizen en tuinen		
Huizen	113	
Tuinen		279

Godsdienst	
Protestanten	10
Roomsch Katholieken	1110
Totaal	1120

Gehuwden	
Mannen	90
Vrouwen	75
Totaal	165

Generale bevolking	
Mannen	306
Vrouwen	325
Jongens	236
Meisjes	253
Totaal	1120

Vee van allerlei aard						
Paarden	Muilezels	Ezels	Runderen	Schapen	Geiten	Varkens
32	–	1070	110	5000	8700	1000

Aruba, den 10 Januari 1891
De Districtmeester van het 4e district
Frans Rasmyn

1160
6
1
15
1182

15